

1708/4712 - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِلَحْمٍ، فَرُفِعَ إِلَيْهِ الْدِرَاعُ، كَانَتْ تَعْجِبُهُ، فَنَهَسَ مِنْهَا تَهْسَةً ثُمَّ قَالَ: أَنَا سَيِّدُ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَهُنَّ تَذَرُّونَ مِمَّ ذَلِكَ؟ يُجْمَعُ النَّاسُ الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ، يُسْمِعُهُمُ الدَّاعِي، وَيَنْقُذُهُمُ الْبَصَرُ، وَتَدْنُوا الشَّمْسُ، فَيَبْلُغُ النَّاسَ مِنَ الْغَمِّ وَالْكَرْبِ مَا لَا يُطِيقُونَ وَلَا يَحْتَمِلُونَ، فَيَقُولُ النَّاسُ: أَلَا تَرَوْنَ مَا قَدْ بَلَغْتُمْ؟ أَلَا تَنْظُرُونَ مِنْ يَشْفَعُ لَكُمْ إِلَيْ رَبِّكُمْ؟ فَيَقُولُ بَعْضُ النَّاسِ لِبَعْضٍ: عَلَيْكُمْ بِاَدَمَ، فَيَأْتُونَ آدَمَ فَيَقُولُونَ لَهُ: أَنْتَ أَبُو الْبَشَرِ، حَلَقَكَ اللَّهُ بِيَدِهِ، وَنَفَحَ فِيَكَ مِنْ رُوحِهِ، وَأَمَرَ الْمَلَائِكَةَ فَسَاجَدُوا لَكَ، اشْفَعْ لَنَا إِلَيْ رَبِّكَ، أَلَا تَرَى إِلَيْ مَا نَحْنُ فِيهِ؟ أَلَا تَرَى إِلَيْ مَا قَدْ بَلَغْنَا؟ فَيَقُولُ آدَمُ: إِنَّ رَبِّي قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ غَضَبًا لَمْ يَغْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلَهُ، وَلَنْ يَغْضَبْ بَعْدَهُ مِثْلَهُ، وَإِنَّهُ تَهَانِي عَنِ الشَّجَرَةِ فَعَصَيْتُهُ، تَفْسِي تَفْسِي، ادْهَبُوا إِلَيْ غَيْرِي، ادْهَبُوا إِلَيْ نُوحٍ. فَيَأْتُونَ نُوحًا فَيَقُولُونَ: يَا نُوحُ، إِنَّكَ أَنْتَ أَوَّلُ الرُّسُلِ إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ، وَقَدْ سَمَّاكَ اللَّهُ عَبْدًا شَكُورًا، اشْفَعْ لَنَا إِلَيْ رَبِّكَ، أَلَا تَرَى إِلَيْ مَا نَحْنُ فِيهِ؟ فَيَقُولُ: إِنَّ رَبِّي عَزَّ وَجَلَّ قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ غَضَبًا لَمْ يَغْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلَهُ، وَلَنْ يَغْضَبْ بَعْدَهُ مِثْلَهُ، وَإِنَّهُ قَدْ كَانَتْ لِي دَعْوَةٌ دَعَوْتُهَا عَلَى قَوْمِي، تَفْسِي تَفْسِي تَفْسِي، ادْهَبُوا إِلَيْ غَيْرِي، ادْهَبُوا إِلَيْ إِبْرَاهِيمَ، فَيَأْتُونَ إِبْرَاهِيمَ، فَيَقُولُونَ: يَا إِبْرَاهِيمُ، أَنْتَ نَبِيُّ اللَّهِ وَحَلِيلُهُ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ، اشْفَعْ لَنَا إِلَيْ رَبِّكَ، أَلَا تَرَى إِلَيْ مَا نَحْنُ فِيهِ؟ فَيَقُولُ لَهُمْ: إِنَّ رَبِّي قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ غَضَبًا لَمْ يَغْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلَهُ، وَلَنْ يَغْضَبْ بَعْدَهُ مِثْلَهُ، وَإِنِّي قَدْ كَذَبْتُ ثَلَاثَ كَذَبَاتٍ، تَفْسِي تَفْسِي تَفْسِي، ادْهَبُوا إِلَيْ غَيْرِي، ادْهَبُوا إِلَيْ مُوسَى. فَيَأْتُونَ مُوسَى، فَيَقُولُونَ: يَا مُوسَى، أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ، فَضَلَّكَ اللَّهُ بِرِسَالَتِهِ وَبِكَلَامِهِ عَلَى النَّاسِ، اشْفَعْ لَنَا إِلَيْ رَبِّكَ، أَلَا تَرَى إِلَيْ مَا نَحْنُ فِيهِ؟ فَيَقُولُ: إِنَّ رَبِّي قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ غَضَبًا لَمْ يَغْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلَهُ، وَلَنْ يَغْضَبْ بَعْدَهُ مِثْلَهُ، وَإِنِّي قَدْ قَتَلْتُ نَفْسًا لَمْ أُوْمَرْ بِعَتْلِهَا، تَفْسِي تَفْسِي

تَفْسِي، اذْهَبُوا إِلَى عَيْرِي، اذْهَبُوا إِلَى عِيسَى. فَيَأْتُونَ عِيسَى فَيَقُولُونَ: يَا عِيسَى، أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ الْفَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحُ مِنْهُ، وَكَلِمَتُ النَّاسِ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا، اشْفَعْ لَنَا، أَلَا تَرَى إِلَى مَا نَحْنُ فِيهِ؟ فَيَقُولُ عِيسَى: إِنَّ رَبِّي قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ عَصَبًا لَمْ يَعْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلُهُ، وَلَنْ يَعْضَبْ بَعْدَهُ مِثْلُهُ، وَلَمْ يُكُرْ ذَبَّهَا - تَفْسِي تَفْسِي تَفْسِي، اذْهَبُوا إِلَى عَيْرِي، اذْهَبُوا إِلَى مُحَمَّدٍ صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَيَأْتُونَ مُحَمَّدًا صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيَقُولُونَ: يَا مُحَمَّدُ، أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ، وَخَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ، وَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ، اشْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ، أَلَا تَرَى إِلَى مَا نَحْنُ فِيهِ؟ فَأَنْطَلِقْ فَآتِي تَحْتَ الْعَرْشِ، فَأَقْعُ سَاجِدًا لِرَبِّي عَزَّ وَجَلَّ، ثُمَّ يَفْتَحُ اللَّهُ عَلَيَّ مِنْ حَامِدِهِ وَحُسْنِ الشَّاءِ عَلَيْهِ شَيْئًا لَمْ يَفْتَحْهُ عَلَى أَحَدٍ قَبْلِي، ثُمَّ يُقَالُ: يَا مُحَمَّدُ، ارْفَعْ رَأْسَكَ، سَلْ تَعْطَةً، وَاشْفَعْ شُفَّعْ. فَأَرْفَعْ رَأْسِي، فَأَقُولُ: أُمَّتِي يَا رَبِّي، أُمَّتِي يَا رَبِّي، فَيُقَالُ: يَا مُحَمَّدُ أَدْخِلْ مِنْ أُمَّتِكَ مَنْ لَا حِسَابَ عَلَيْهِمْ مِنْ الْبَابِ الْأَيْمَنِ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ، وَهُمْ شَكَاءُ النَّاسِ فِيمَا سِوَى ذَلِكَ مِنْ الْأَبْوَابِ، ثُمَّ قَالَ: وَالَّذِي تَفْسِي بِيَدِهِ، إِنَّ مَا بَيْنَ الْمِصْرَاعَيْنِ مِنْ مَصَارِيعِ الْجَنَّةِ، كَمَا بَيْنَ مَكَّةَ وَجَمِيرَ، أَوْ: كَمَا بَيْنَ مَكَّةَ وَبُصْرَى.

1708.4712. Абу Хурайра розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга гўшт келтирилди. У зотга қўл қисми узатилди. У зотга шу ёқарди. Гўштдан бир тишлам тишладилар. Кейин шундай дедилар: «Мен қиёмат куни инсонларнинг саййидиман. Бу нимаданлигини биласизларми? Аввалги-ю охирги инсонлар бир сайҳонликда жамланишадики, жарчи уларга эшиттира олади, кўз уларни қамраб олади. Қуёш яқинлашади. Одамларга тоқатлари етмайдиган, улар кўтара олмайдиган ғам-ташвиш етади. Одамлар: «Сизларга нималар етганини кўрмайсизларми?! Роббингизнинг олдида сизларни ким шафоат қиласди, қарамайсизларми?!» дейишади. Шунда одамлар бир-бирига: «Сизлар Одамга боришингиз керак», дейишади. Улар Одам алайҳиссаломга келиб, унга: «Сиз башариятнинг отасисиз. Сизни Аллоҳ Ўз қўли билан яратган. Сизга Ўз руҳидан пуллаган. Фаришталарга буюрган, улар сизга сажда қилишган. Бизни Роббингиз олдида шафоат қилинг! Нима аҳволдалигимизни кўрмаяпсизми? Бизларга нималар етганини кўрмаяпсизми?» дейишади. Одам: «Бугун Роббим шундай ғазабланганки, аввал ҳам бундай ғазабланмаган, кейин ҳам ҳаргиз бундай ғазабланмайди. У мени дарахт(мевасини ейиш)дан қайтарган эди. Мен Унга осий бўлдим.

Ўзим билан ўзимман! Мендан бошқанинг олдига боринглар. Нуҳнинг олдига боринглар-чи», дейди. Улар Нуҳнинг олдига келиб: «Эй Нуҳ! Сиз ер юзи аҳлига юборилган биринчи расулсиз. Аллоҳ сизни «сершукр банда» деб атаган. Роббингиз олдида бизни шафоат қилинг! Нима аҳволдалигимизни кўрмаяпсизми?» дейишади. У: «Роббим азза ва жалла бугун шундай ғазабланганки, аввал ҳам бундай ғазабланмаган, кейин ҳам ҳаргиз бундай ғазабланмайди. Ўзи биргина (мустажоб) дуоим бор эди, унда қавмимни дуоибад қилиб бўлганман. Ўзим билан ўзимман! Мендан бошқанинг олдига боринглар. Иброҳимнинг олдига боринглар-чи», дейди. Улар Иброҳимнинг олдига бориб: «Эй Иброҳим! Сиз Аллоҳнинг набийси ва ер аҳлидан (танлаган) халилисиз. Роббингиз олдида бизни шафоат қилинг! Нима аҳволдалигимизни кўрмаяпсизми?» дейишади. У уларга: «Роббим бугун шундай ғазабланганки, аввал ҳам бундай ғазабланмаган, кейин ҳам ҳаргиз бундай ғазабланмайди. Мен уч марта ёлғон гапириб қўйганман - Абу Ҳайён уларни ўз ҳадисида зикр қилган* - Ўзим билан ўзимман! Мендан бошқанинг олдига боринглар. Мусонинг олдига боринглар-чи», дейди. Улар Мусонинг олдига келиб: «Эй Мусо! Сиз Аллоҳнинг расулисиз. Аллоҳ сизни Ўз рисолати ва Каломи билан одамлардан афзал қилган. Роббингиз олдида бизни шафоат қилинг! Нима аҳволдалигимизни кўрмаяпсизми?» дейишади. У: «Роббим бугун шундай ғазабланганки, аввал ҳам бундай ғазабланмаган, кейин ҳам ҳаргиз бундай ғазабланмайди. Мен бир жонни ўлдирганман. Уни ўлдиришга буюрилмаган эдим. Ўзим билан ўзимман! Мендан бошқанинг олдига борингар. Ийсонинг олдига боринглар-чи», дейди. Улар Ийсонинг олдига келиб: «Эй Ийсо! Сиз Аллоҳнинг расулисиз, Марямга илко қилган калимасисиз, Ўзидан бир руҳсиз! Бешикда чақалоқлигингиздаёқ одамларга гапиргансиз. Роббингиз олдида бизни шафоат қилинг! Нима аҳволдалигимизни кўрмаяпсизми?» дейишади. У: «Роббим бугун шундай ғазабланганки, аввал ҳам бундай ғазабланмаган, кейин ҳам ҳаргиз бундай ғазабланмайди - бирор гуноҳни зикр қилмадилар. - Ўзим билан ўзимман! Мендан бошқанинг олдига боринглар. Мұҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг олдига боринглар-чи», дейди. Улар Мұҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг олдига келиб: «Эй Мұҳаммад! Сиз Аллоҳнинг Расулисиз, набийларнинг хотимисиз. Аллоҳ сизнинг олдинги ва кейинги гуноҳларингизни мағфират қилиб қўйган. Роббингиз олдида бизни шафоат қилинг! Нима аҳволдалигимизни кўрмаяпсизми?» дейишади. Шунда мен юриб, Аршнинг остига бораман. Роббим азза ва жаллага сажда қилган ҳолда йиқиласман. Кейин Аллоҳ Ўз шаънидаги мендан олдин ҳеч кимга илҳом қилмаган мақтовлар ва гўзал саноларни менга илҳом қилади. Шунда: «Эй Мұҳаммад! Бошингни кўтар. Сўра, сенга ато этилади. Шафоат қил, шафоатинг қабул қилинади», дейилади. Мен бошимни кўтариб: «Умматим, эй Роббим! Умматим, эй Роббим! Умматим, эй Роббим!» дейман. Шунда: «Эй Мұҳаммад! Умматларингдан бўйнида ҳисоб-китоби бўлмаганларини жаннат дарвозаларининг ўнг дарвазасидан киритгин!» дейилади. Ҳолбуки, улар жаннатнинг бошқа дарвазаларида ҳам одамларга шерикдирлар».

Сўнгра: «Жоним қўлида бўлган Зотга қасамки, жаннат (дарвазасининг) икки тавақасининг ораси Макка билан Ҳимяр ёки Макка билан Бусро

орасичадир», дедилар».

* Абу Ҳайён - ушбу ҳадис ровийларидан бири. Ҳадисни ундан ривоят қилган ровийлар шу жойини қисқартириб айтишган экан. «Саҳиҳул Бухорий»нинг 4-жузидаги 3358-рақам остида ўтган ҳадис мазмунига ишора қилинмоқда.

Изоҳ: Ҳимяр - Ямандаги қадимий ўлка. Бусро - Шомдаги шаҳар. Макка билан Ҳимярнинг ораси ҳам, Макка билан Бусронинг ораси ҳам тахминан 1200-1300 километр келади.

Манба: hadis.islom.uz

